

Bescherm uw inwoners nu tegen huidkanker later

Explosieve stijging van huidkanker

Huidkanker is de meest voorkomende en snelst toenemende kankersoort in Nederland. Eén op de vijf Nederlanders krijgt te maken met huidkanker, en dit zal naar verwachting toenemen tot één op de vier. Onderzoek toont aan dat het aantal huidkankerdiagnoses de komende tien jaar nog met 40% zal stijgen. "Het goede nieuws is dat huidkanker in de meeste gevallen te voorkomen is. Huidkanker is een leefstijl- en werkgerelateerde aandoening," aldus Marijne Landman, directeur van het Nationaal Huidfonds. "En via het Zonvenant van het Huidfonds kan elke gemeente en GGD op eenvoudige wijze actief bijdragen aan het voorkomen van huidkanker bij haar inwoners."

Groeiende druk op huidkankerzorg

Sinds de start van de Nederlandse Kankerregistratie in 1989 is het jaarlijks aantal nieuwe huidkankerpatiënten verviervoudigd. Het einde van deze explosieve stijging is nog niet in zicht. Ondanks gunstige overlevingskansen bij vroege signalering, overlijden er in Nederland jaarlijks nog steeds circa 1.000 mensen aan huidkanker; meer dan aan verkeersongevallen en geweldsmisdrijven samen. In 2023 kregen 77.000 mensen de diagnose huidkanker. Ongeveer een derde van deze patiënten ontwikkelt binnen vijf jaar opnieuw huidkanker. De kosten voor huidkankerzorg zullen in 2030 naar verwachting oplopen tot € 1,35 miljard, exclusief de eerstelijnszorg. Landman benadrukt: "Huidkanker evolueert steeds meer tot een chronische ziekte. Naast het

persoonlijke leed voor patiënten creëert dit een groeiende druk op de beschikbaarheid en betaalbaarheid van de huidkankerzorg."

Huidkankerpreventie namens VWS

Het Huidfonds zet zich in voor het voorkomen van huidkanker en het verbeteren van het leven met een huidkankerpreventie als een van de speerpunten. In 2023 ontving het Huidfonds een meerjarige subsidie huidkankerpreventie van het ministerie van VWS. Landman: "Het Huidfonds pakte de handschoen op toen er in het Nationaal Actieplan Huidkanker een roep was voor een huidkankerfonds. Het past ook bij ons. Huidkanker is primair een dermatologisch probleem."

Leefstijl- en werkgerelateerde aandoening

De belangrijkste risicofactor voor huidkanker is overmatige en onbeschermd blootstelling aan zonlicht (uv-straling) en/of kunstmatig licht van de zonnebank.

Hockeyclub BH&BC Breda, Robin Paul van Eck: 'Door de principes van 'weren, kleren, smeren' actief te implementeren, zetten we grote stappen naar een gezondere en veiligere sportomgeving voor al onze leden en bezoekers. Van parasols op ons terras tot ons Smeerpunt met gratis zonnebrandcrème- we nemen de gezondheid van onze gemeenschap serieus. Aanansluiting bij het Zonvenant was voor ons dan ook een logische stap.

"Het risico op huidkanker is een optelsom van de chronische blootstelling aan zonlicht en het aantal zonverbrandingen in je leven. Zonverbranding in de kindertijd, maar ook een buitenberoep, leveren bovendien een extra groot risico op het ontstaan van huidkanker op latere leeftijd," legt Landman uit. Hiermee is huidkanker bij uitstek een leefstijl- en werkgerelateerde aandoening, die betrekkelijk gemakkelijk te voorkomen is door primaire preventie gericht op vermindering van zomblootstelling en effectieve zonbescherming.

Preventie is de sleutel

Mensen weten vaak niet wat ze moeten doen om zich goed te beschermen tegen uv-straling. De belangrijke preventietips 'weren' (blijf in de schaduw) en 'kleren' (draag bedekkende (uv-werende) kleding, hoed en zonnebril) worden vaak overschaduwd door de boodschap 'smeren' (smeer factor 30 mét uv-A-filter, herhaal dit elke twee uur). Er is gedragsverandering nodig en dat

Ciska Scheidel, GGD Kennemerland

is een kwestie van het consequent informeren en inspireren van de doelgroepen. Landman: "De samenwerking van het Huidfonds met de kennisconsortia Zonkracht Actieplatform, RIVM-geleid, en de Stuurgroep Huidkankerzorg Nederland garandeert dat altijd de meest actuele, wetenschappelijk onderbouwde informatie over zonbescherming beschikbaar is. Het Huidfonds zorgt met specialisten en onderzoekers voor de vertaalslag gericht op gedragsverandering."

Zonvenant: een gezamenlijke aanpak

Het Huidfonds heeft de interventie Zonvenant in het leven geroepen, een intentieverklaring waarbij organisaties zich verbinden om minimaal drie jaar actief bij te dragen aan huidkankerpreventie. Met het Zonvenant wil het Huidfonds zoveel mogelijk partijen laten samenwerken om zonneveilig gedrag vanzelfsprekend te maken en te borgen in beleid. Deze interventie richt zich op

GGD Kennemerland, Directeur Publieke Gezondheid Ciska Scheidel: "Het is van groot belang dat wij ons als GGD blijven inzetten voor betere zonbescherming om huidkanker terug te dringen. Het ondertekenen van het Zonvenant is hierin een belangrijke stap. Het is belangrijk om niet alleen in te zetten op 'smeren,' maar ook op 'weren' en 'kleren.' Samen kunnen we onze krachten bundelen en bewustwording creëren over het belang van zonbescherming."

kennisverhoging (risicoperceptie), gedragsverandering (weren, kleren en smeren) en het terugdringen van het aantal huidverbrandingen. Met aandacht voor specifieke risicogroepen, zoals kinderen, sporters, recreanten en mensen die buiten werken.

Gemeenten en GGD's spelen een cruciale rol omdat zij de schakel zijn met hun inwoners en een eigen verantwoordelijkheid hebben hierin. Landman: "Vanuit akkoorden zoals het GALA werken gemeenten en regio's aan preventie en gezondheid om inwoners te laten opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving. Zonbescherming en huidkankerpreventie is daar een onlosmakelijk onderdeel van." Ook is er verbinding met het IZA om vanuit regionale samenwerking de zorg in Nederland toekomstbestendig te maken. Daar vandaan is er een eenvoudige vertaalslag te maken naar de praktijk van alledag. Landman: "Denk bij de herinrichting van openbare ruimten aan het inplannen van schaduwvoorzieningen. Houd bij een evenementenvergunning rekening met voldoende schaduwplekken. Zijn er schaduwplekken in speeltuinen en op schoolpleinen? Schenk

aandacht aan zonbescherming in gemeentelijke nieuwskanalen. Informeer jonge ouders via Kansrijke Start, het 'eerste 1000-dagen' traject over de juiste zonbescherming van hun kleintje. Plaats 'smeerpalen' zodat ook minder draagkrachtige inwoners gebruik kunnen maken van zonnebrandcrème. Stimuleer het primair onderwijs om het gratis Huidfonds ZonSlim-programma te gebruiken. Bespreek met uw buitensportverenigingen wat zij kunnen doen aan zonbescherming van hun leden én bezoekers. Het Huidfonds ontzorgt en faciliteert deelnemers aan het Zonvenant hierbij. Door als kennispartner op te treden is er een duidelijke, door de kennisconsortia gedragen boodschap."

Word partner van het Zonvenant!

Laten we samen optrekken om de gezondheid van inwoners te beschermen en de druk op de zorg te verminderen. Doe mee en maak zonbescherming een integraal onderdeel van uw beleid! Direct inschrijven kan via <https://www.huidfonds.nl/zonvenant>. Meer informatie? Mail met Joanneke van Zadelhoff (jvanzadelhoff@huidfonds.nl).